

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ № 33 БЮЛЛЕТЕНІ

2025 ж. 15 тамыз, жұма

1-сурет. 2025 ж. 14 тамыздағы ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

**2025 Ж. 14 – 19 ТАМЫЗ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ ЖӘНЕ ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ
БОЛЖАМЫ**

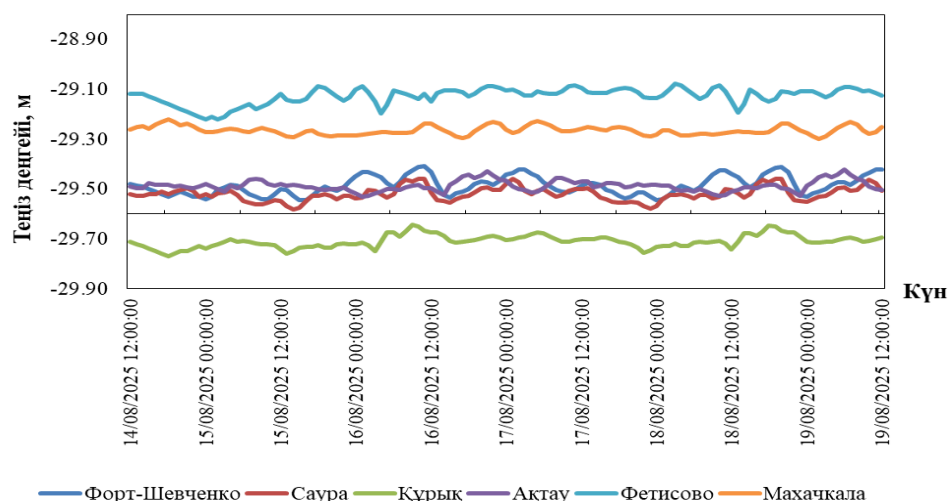
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

14 – 19 тамыз аралығында теңіз деңгейінің минус 29,43 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,08 м-ден минус 29,77 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Құрық, Саура, Фетисово, Ақтау және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды.**

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

2025 Ж. 14 – 19 ТАМЫЗ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

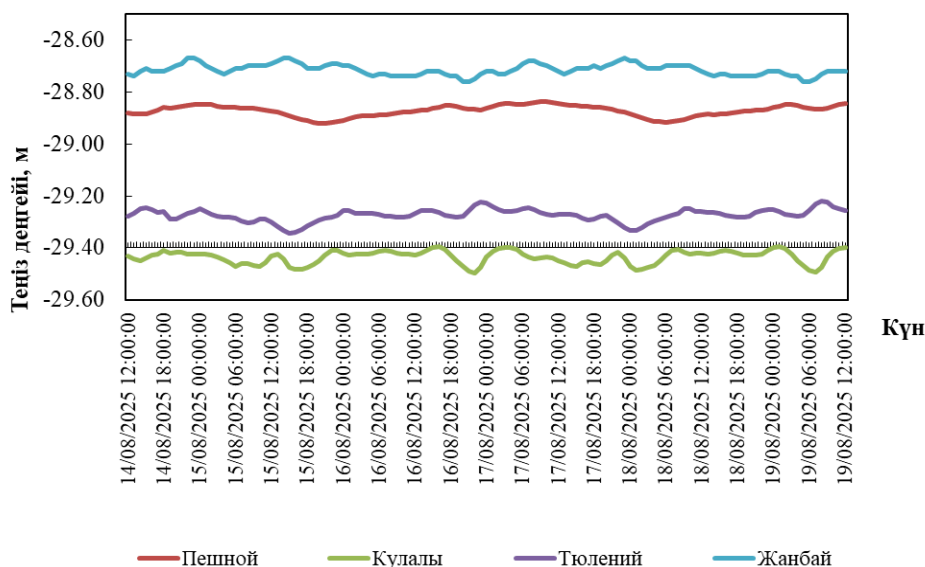
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,07 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,67 м-ден минус 29,50 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Құлалы, Тюлений, Пешной және Жанбай аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары **күтілмейді**, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды**.

3-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	-141 (-29,41)	16/08/2025 11:00:00	-154 (-29,54)	15/08/2025 15:00:00	-149 (-29,49)
Саура	-146 (-29,46)	16/08/2025 10:00:00	-158 (-29,58)	15/08/2025 14:00:00	-152 (-29,52)
Құрық	-164 (-29,64)	16/08/2025 09:00:00	-177 (-29,77)	14/08/2025 18:00:00	-171 (-29,71)
Ақтау	-142 (-29,42)	19/08/2025 06:00:00	-153 (-29,53)	16/08/2025 01:00:00	-149 (-29,49)
Фетисово	-108 (-29,08)	18/08/2025 03:00:00	-122 (-29,22)	15/08/2025 00:00:00	-113 (-29,13)
Махачкала	-122 (-29,22)	14/08/2025 18:00:00	-130 (-29,30)	19/08/2025 02:00:00	-126 (-29,26)
Солтүстік Каспий					
Пешной	-84 (-28,84)	17/08/2025 10:00:00	-92 (-28,92)	15/08/2025 21:00:00	-87 (-28,87)
Кулалы	-139 (-29,39)	19/08/2025 01:00:00	-150 (-29,50)	16/08/2025 22:00:00	-144 (-29,44)
Тюлений	-122 (-29,22)	19/08/2025 08:00:00	-134 (-29,34)	15/08/2025 15:00:00	-127 (-29,27)
Жанбай	-67 (-28,67)	14/08/2025 22:00:00	-76 (-28,76)	16/08/2025 20:00:00	-71 (-28,71)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2025 Ж. 07 – 13 ТАМЫЗ АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 29,15 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,80 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,43 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,33 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 29,01 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,56 м-ге сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөтерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikh@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
